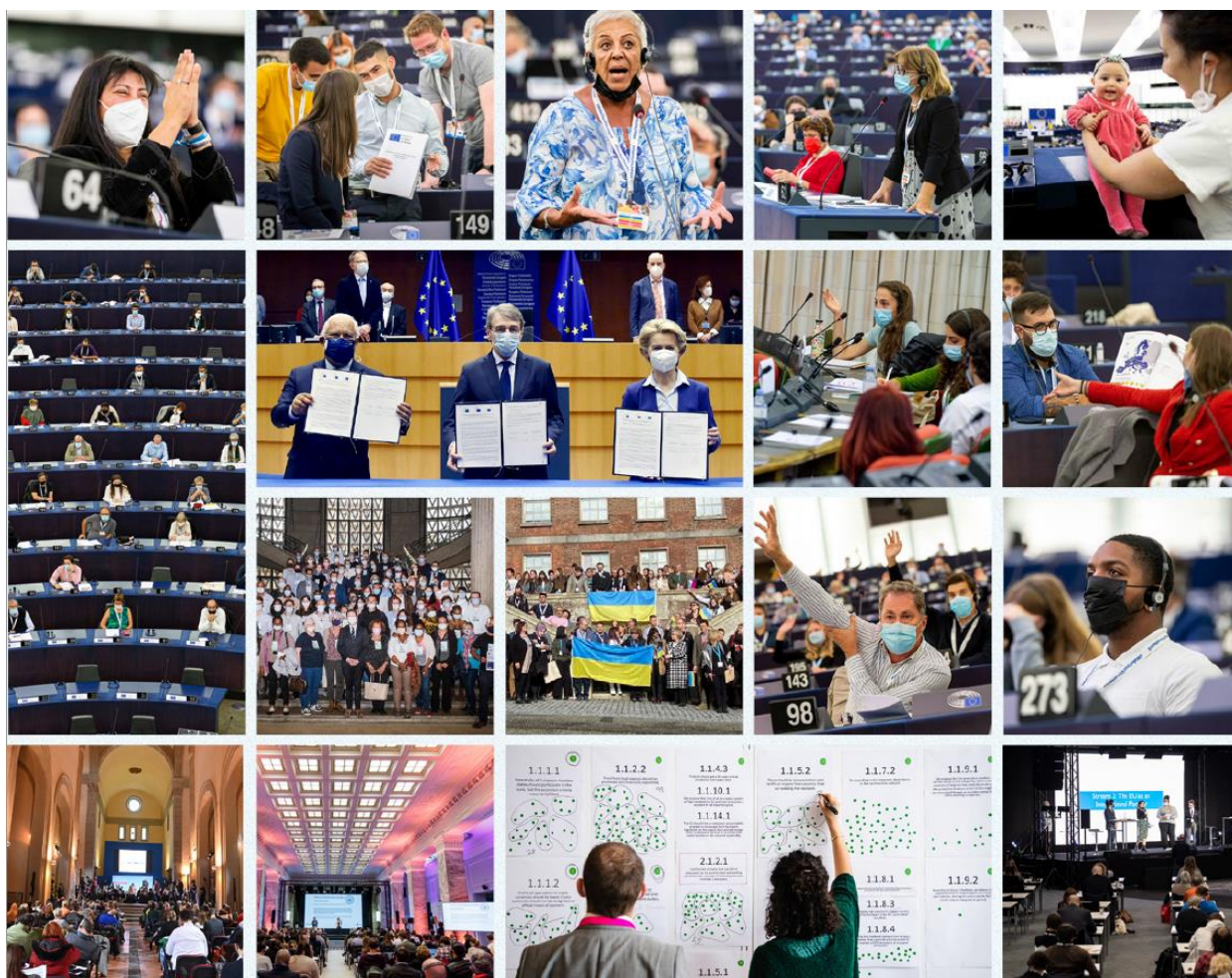

Opatření v návaznosti na Konferenci o budoucnosti Evropy

- V ČÍSLECH -

Konference
o budoucnosti
Evropy

PRÁVNÍ UPOZORNĚNÍ A AUTORSKÁ PRÁVA

Dokument je vypracován a určen pro poslance a zaměstnance Evropského parlamentu coby doplňující materiál, který jim může pomoci při parlamentní činnosti. Za obsah dokumentu nese výhradní zodpovědnost autor a žádné v něm vyjádřené názory by neměly být považovány za oficiální stanovisko Parlamentu. Rozmnožování a překlady pro nekomerční účely jsou povoleny, pokud je uveden zdroj a Evropský parlament je předem upozorněn a obdrží kopii.

© Evropská unie, 2024.

*Autora (autory) můžete kontaktovat na e-mailové adrese: ifru@europarl.europa.eu
<https://conference-followup.europarl.europa.eu/cs/home>*

Přehled

Tato zpráva poskytuje souhrnný přehled opatření, která byla přijata v návaznosti na Konferenci o budoucnosti Evropy (CoFE). Tato konference, konaná v letech 2021 až 2022, nabídla bezprecedentní model participativní demokracie. Do plánování budoucí trajektorie Evropské unie se tehdy zapojilo 450 členů plenárního zasedání a čtyři panely občanů, které tvořilo 800 náhodně vybraných občanů ze všech členských států, pocházejících z různého sociálního prostředí. Z tohoto kolektivního úsilí vzešlo 49 návrhů, které obsahovaly celkem 326 konkrétních opatření spadajících pod 9 témat.

Ve společném prohlášení, dohodnutém na začátku konference, vyzvali předseda Evropského parlamentu, předseda Rady a předsedkyně Evropské komise občany, aby se zapojili do diskusí a vyjádřili se v nich k tomu, jak si představují budoucí Evropu. V této souvislosti se předsedkyně a předsedové těchto evropských orgánů společně zavázali, že názory Evropanů vyslyší a že v návaznosti na doporučení konference přijmou urychleně patřičná opatření.

Hlavní výsledky:

- **Úspěch participativní demokracie:** Opatření přijatá orgány EU do konce volebního období Parlamentu v roce 2024, k nimž dala podnět Konference o budoucnosti Evropy, vyústila v 323 prováděcích iniciativ. Tyto iniciativy legislativní i nelegislativní povahy pokryly tematicky úplně nebo zčásti 75 % všech opatření, která vyplynula z konference. Nyní, pouhé dva roky po skončení konference, již byly téměř tři čtvrtiny z nich dokončeny. Jde o výsledek společného úsilí, aby se návrhy vzešlé z konference transformovaly do politických opatření, a jako takový dokazuje, že uspořádání konference představuje inovativní způsob demokratického zapojení občanů do tvorby politik EU. Z výsledku je také patrné, že vedle struktur zastupitelské demokracie mohou důležitou úlohu hrát i participativní nástroje, neboť umožňují navázat užší dialog mezi občany a všemi úrovněmi tvorby politik.
- **Úspěšnost přijatých opatření se liší podle tematických oblastí – přesvědčivých výsledků bylo dosaženo v *Ekonomice, Klimatu* a v oddíle *EU ve světě*, naopak slabší jsou výsledky v oblasti *Demokracie* a ve *Vzdělávání*:** Vysoké míry provádění bylo dosaženo v tematických sekcích konference *Ekonomika, Klima* a *EU ve světě*, po nichž následovaly *Zdraví* a *Hodnoty*. Je zřejmé, že podněty, které přinesla konference, se často shodovaly s obecnější politickou agendou, zejména pokud jde o podporu projektů ekologické a digitální transformace, např. v případě spisů souvisejících se Zelenou dohodou pro Evropu a s hospodářskou bezpečností.

Opatření, která vyplynula z konference v rámci témat *Demokracie* a *Vzdělávání*, již tak dobře prováděna nebyla. To může souviset také se skutečností, že provedení některých z nich by vyžadovalo změnu Smluv, např. zavedení společných osnov pro celou EU k určitým tématům nebo zavedení více oficiálních evropských kulturních symbolů. Ve všech těchto případech by přechod od některých ambiciózních cílů, které si konference vytyčila, k opatřením na úrovni EU vyžadoval překonání strukturálních omezení pravomocí EU, tj. prostřednictvím institucionálních reforem. Kromě toho zbývá několik buď velmi abstraktních, nebo konkrétních opatření, která zůstávají neřešena.

- **Návrhy bez návazných opatření – změna Smluv a institucionální reforma:** Celkově bylo vyhodnoceno, že třicet jedna opatření vyplývajících z konference by ke své úplné realizaci vyžadovalo změnu Smluv. Mnohá z nich se týkala právě témat *Demokracie* a *Vzdělávání*. Občané chtějí nejenom to, aby se EU lépe dařilo realizovat některé politiky, ale také aby celkově fungovala efektivněji. Z údajů vyplývá, že tvorba odvětvových politik EU sice postupuje v souladu s řadou opatření vzešlých z konference, avšak výzvy, aby se obecněji zlepšilo fungování EU, (zatím) nebyly vyslyšeny. Evropský parlament zahájil jednání o revizi Smluv, když inicioval postup podle článku 48 SEU předložením podrobných návrhů na

změnu Smluv formou dvou usnesení a zprávou z vlastního podnětu, avšak tato iniciativa zatím nepřinesla konkrétní výsledky.

Informace o konkrétních spisech a opatřeních přijatých v návaznosti na konferenci jsou k dispozici na adrese:

[Internetové stránky věnované opatřením v návaznosti na Konferenci o budoucnosti Evropy](#)

KONFERENCE O BUDOUCNOSTI EVROPY – ÚSPĚCH PARTICIPATIVNÍ DEMOKRACIE

Rozsáhlá opatření přijatá v návaznosti na konferenci ukazují, že orgány EU jsou připraveny reagovat na podněty občanů a že tak činí. Přestože někdy bývá obtížné posoudit hodnotu, jakou provedení dané politiky přinese, a často také závisí na tom, jak je interpretována, tři čtvrtiny navržených opatření již byly zcela nebo částečně provedeny. Konference tak představuje inovativní a konstruktivní způsob zapojení občanů do tvorby politik EU.

Do 31. května 2024 bylo zaznamenáno celkem 323 prováděcích iniciativ, které souvisejí s výsledkem Konference o budoucnosti Evropy.

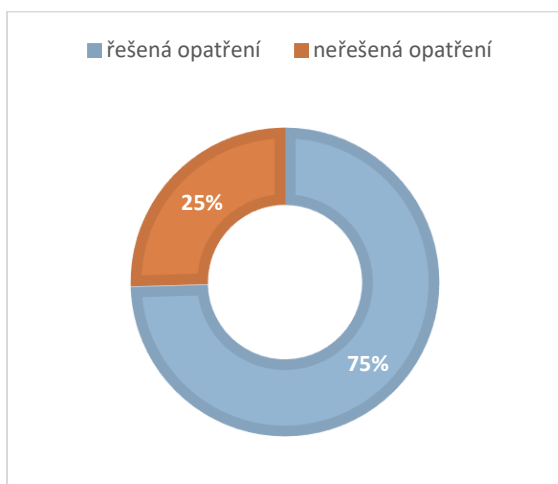
Prostřednictvím iniciativ se realizovaly tři čtvrtiny (75 %) opatření vzešlých z konference (243 z 326). To znamená, že následná příslušná opatření byla v plné nebo částečné míře dokončena nebo stále probíhají. Naopak 25 % opatření konference (83) nebylo (zatím) řešeno vůbec. V nich jsou zahrnuta i některá opatření, která k tomu, aby mohla být plně provedena, vyžadují změnu Smluv.

Z celkového počtu 323 zaznamenaných iniciativ je 185 iniciativ legislativní povahy a 138 je nelegislativních (57 % oproti 43 %). Dva roky po skončení konference byly dokončeny téměř tři čtvrtiny těchto iniciativ.

ŘEŠENÁ OPATŘENÍ KONFERENCE

O BUDOUCNOSTI EVROPY

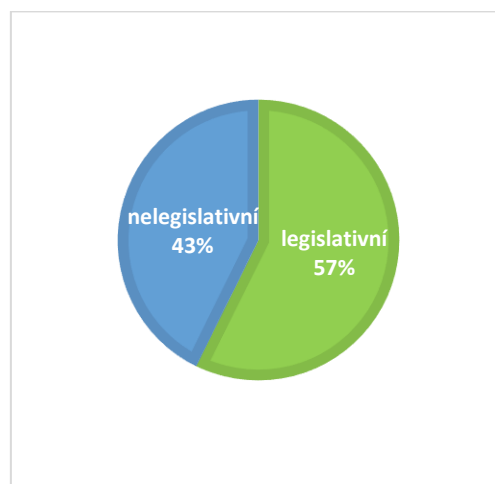
243/326 (75 %) řešených opatření Konference o budoucnosti Evropy 83/326 (25 %) neřešených opatření Konference o budoucnosti Evropy

LEGISLATIVNÍ / NELEGISLATIVNÍ INICIATIVY

185/323 legislativních iniciativ

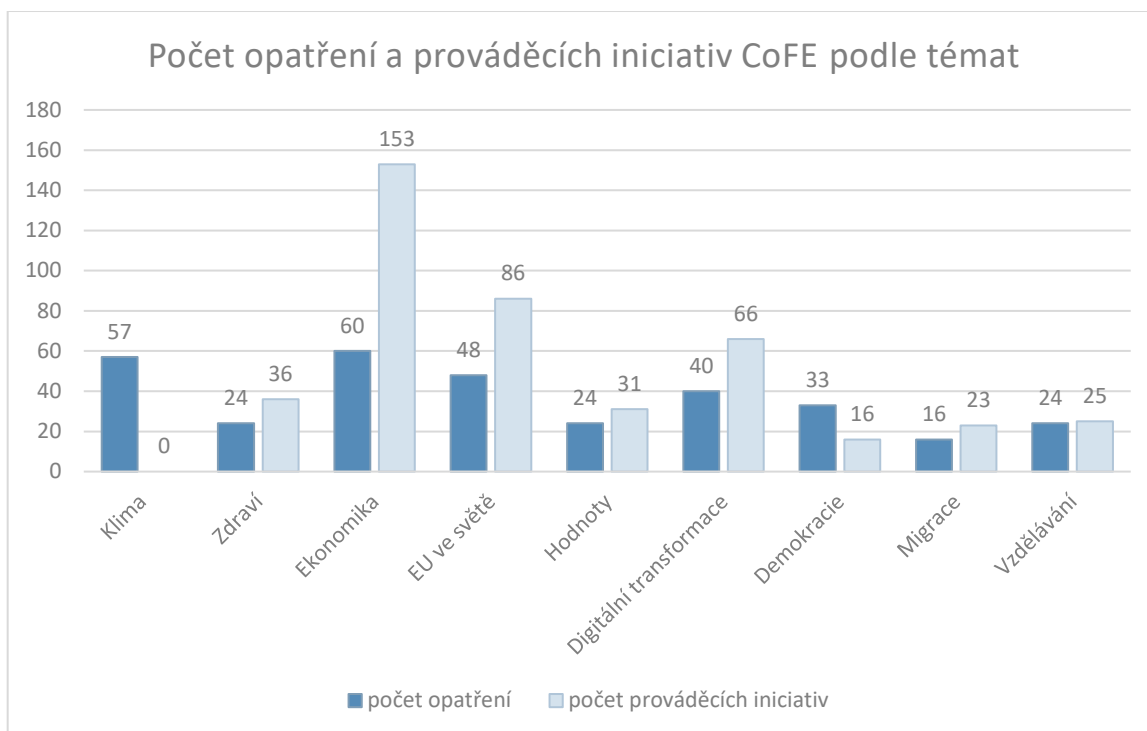
138/323 nelegislativních iniciativ

Počty prováděcích iniciativ se u jednotlivých devíti témat konference výrazně liší. Je zřejmé, že na některé oblasti politiky aktivně navázalo více opatření než na jiné.

- Většina návazných iniciativ se týká témat *Ekonomika* (153 iniciativ), *Klima* (111 iniciativ) a *EU ve světě* (86 iniciativ).
- Naopak nejméně iniciativ vykazují témata *Migrace* (23 iniciativ), *Vzdělávání* (25 iniciativ) a *Demokracie* (16 iniciativ).

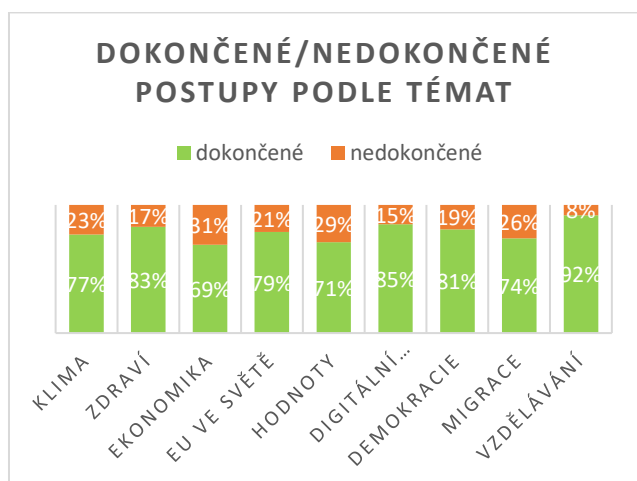
Následující graf znázorňuje, kolik prováděcích iniciativ připadá na jedno téma a jaký je jejich počet ve srovnání s celkovým počtem opatření konference. (Některé rozdíly mohly být způsobeny také tím, jak byl strukturován původní návrh konference).

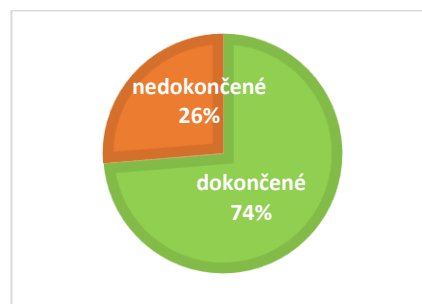
Pozn.: V tomto grafu celkový počet iniciativ přesahuje 323. Jednotlivé iniciativy jsou započítány u každého z témat, s nímž souvisejí.

Dokončené postupy (k 31. květnu 2024)

Na konci volebního období Parlamentu bylo z celkového počtu 323 prováděcích iniciativ dokončeno 238 postupů (74 %). Oproti tomu 85 postupů stále probíhalo (26 %). Tyto výsledky jsou opět diferencovanější, přihlédneme-li k jednotlivým tématům konference. Výrazně odlišné výsledky vykazuje téma *Vzdělávání* s 92 % dokončených iniciativ, z nichž velká většina je nelegislativní povahy.

238/323 dokončených postupů
85/323 nedokončených postupů

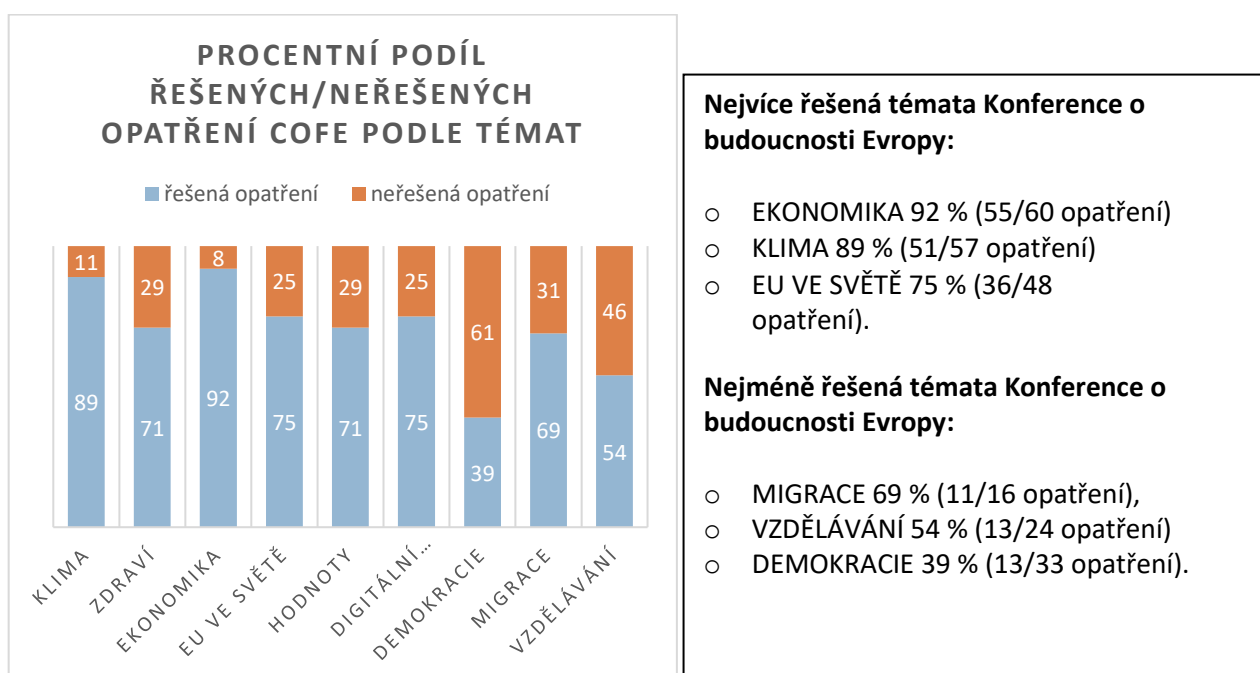
Některé nedokončené postupy by mohly pokračovat i v příštím volebním období. K několika těmto neuzavřeným spisům přijal Parlament postoj v prvním čtení. O svém postoji ke zbývajícím návrhům už bude muset rozhodnout nový Parlament, až začne v červenci 2024 znovu zasedat.

ÚSPĚŠNOST NÁSLEDNÝCH OPATŘENÍ SE LIŠÍ PODLE TEMATICKÝCH OBLASTÍ – PŘESVĚDČIVÝCH VÝSLEDKŮ BYLO DOSAŽENO V EKONOMICE, KLIMATU A V SEKCI EU VE SVĚTĚ, NAOPAK SLABŠÍ JSOU VÝSLEDKY V SEKCI DEMOKRACIE A VE VZDĚLÁVÁNÍ

V návaznosti na konferenci byla projednána řada opatření z oblasti *Ekonomiky, Klimatu a EU ve světě*, která podpořila program ekologické a digitální transformace. Po nich následovala témata *Zdraví a Hodnoty*. Oproti tomu v tématech *Demokracie a Vzdělávání* přetrvávají některé výzvy. (Podrobnosti ke každému tématu jsou uvedeny v příloze tohoto dokumentu.)

Podíváme-li se podrobněji na jednotlivých devět témat konference, je zřejmé, že některá z nich se ukázala jako „velmi aktivní“: Témata *Ekonomika, Klima a EU ve světě* vykazují nejvyšší počet prováděcích iniciativ, nejvyšší počet řešených opatření konference, jakož i nejvíce již dokončených postupů.

Nejméně aktivními oblastmi, které zahrnují nejméně prováděcích iniciativ a nejméně řešených opatření navržených v rámci konference, jsou *Migrace, Vzdělávání a Demokracie*.

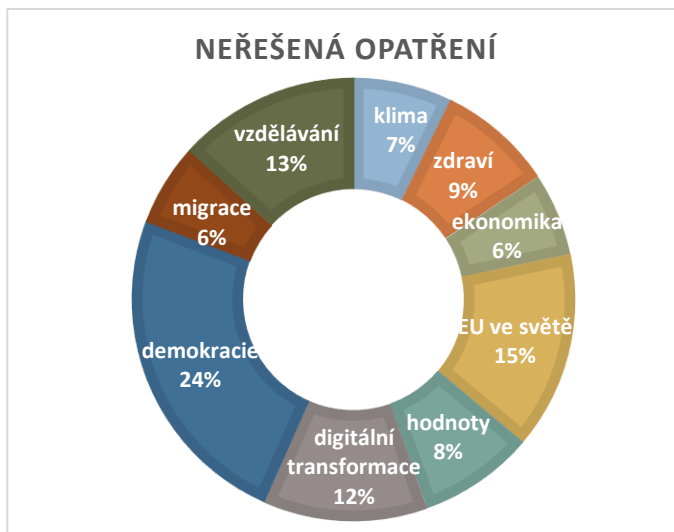

Jedním z důvodů, proč se nejvíce řešených opatření vzešlých z konference týkalo témat *Klimatu a Ekonomiky*, může být skutečnost, že obsahují mnoho vzájemně propojených a průřezových politik. Patří mezi ně např. politiky související s oběhovým hospodářstvím nebo hospodářskou bezpečností. Konference podpořila výzvy k investování do nových technologií a zároveň zdůraznila, že je třeba mít na paměti nutnost přijmout příslušné hospodářské a sociální kompromisy.

83 opatření Konference o budoucnosti Evropy zůstává neřešeno.

Jak ukazuje graf, většina těchto „bílých míst“ se vyskytuje v tématu *Demokracie* (20 neřešených opatření Konference o budoucnosti Evropy); *Vzdělávání* (11 neřešených opatření), *EU ve světě* (12 neřešených opatření) a *Hodnoty* (7 neřešených opatření).

Naproti tomu oblastmi, kde se takových mezer v provádění vyskytuje nejméně, jsou *Ekonomika* (5 neřešených opatření Konference o budoucnosti Evropy), *Klima* (6 neřešených opatření) a *Zdraví* (7 neřešených opatření).

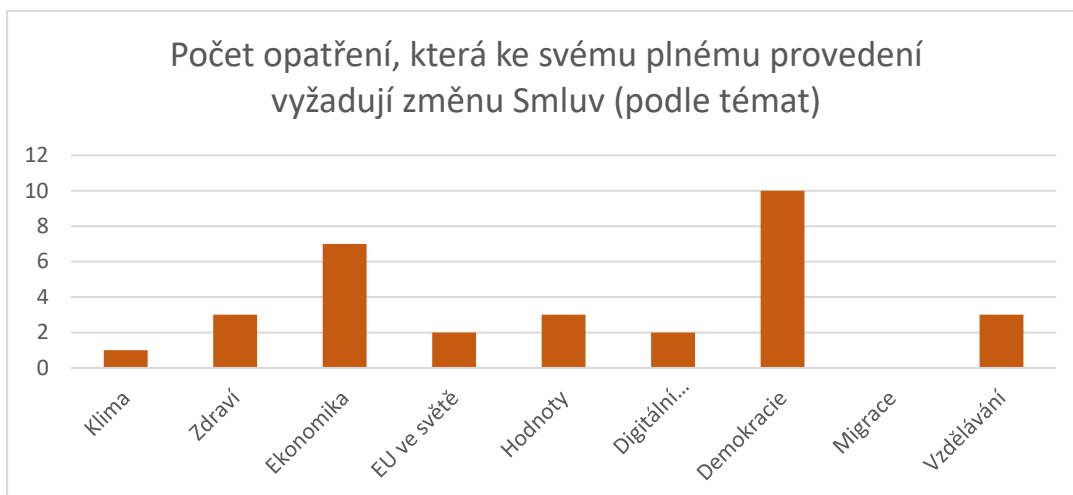

NÁVRHY BEZ NÁVAZNÝCH OPATŘENÍ: ZMĚNA SMLUV A INSTITUCIONÁLNÍ REFORMA

Třicet jedna opatření vzešlých z konference vyžaduje k plnému provedení změnu Smluv. Přechod od některých ambiciózních cílů konference k opatřením na úrovni EU – zejména v tématech *Demokracie* a *Vzdělávání* – by vyžadoval překonání určitých omezení pravomocí EU, především prostřednictvím institucionálních reforem. Evropský parlament již zahájil proces revize Smluv, zatím však bez konkrétnějších výsledků.

Na konferenci se občané soustředili na to, čeho by měly politiky dosáhnout, avšak méně už na to, jakými mechanismy k těmto požadovaným výsledkům dospět. Tímto úkolem by pověřili samotné tvůrce právních předpisů a politik, zejména pak své volené zástupce. Pouze několik opatření konference proto výslovně vyzývá ke změně Smluv. Jsou to opatření 8(3), 10(3) a 25(4).

31 opatření vzešlých z konference nicméně bylo vyhodnoceno jako opatření, která ke svému plnému provedení vyžadují změnu Smluv *implicitně*. Tematickými oblastmi, jichž se to nejvíce týká, jsou *Demokracie*, *Ekonomika* a *Zdraví*, ale také *Hodnoty* a *Vzdělávání*. Občané jsou toho názoru, že uplatňovat v politikách „více EU“ by bylo prospěšné v oblasti zdraví, energetiky, vzdělávání a zahraničních věcí. To by znamenalo, že by v těchto odvětvích bylo přijímáno více rozhodnutí společně na úrovni EU, a to i kvalifikovanou většinou, nebo by byly stanoveny celounijní normy. Další opatření mají za cíl zavést společné nebo povinné školní osnovy, např. o zdravých potravinách nebo biologické rozmanitosti, nebo ohledně vzdělávání o EU, její historii a integraci. Dále byla navržena také opatření, která usilují o posílení sociálních politik EU a o účinnější prosazování režimu právního státu.

Téma	Opatření, která dle zjištění vyžadují k úplnému provedení změnu Smluv	
	Počet opatření	Odkaz na opatření
Klima	1	6(6)
Zdraví	3	8(3); 10(1), (3)
Ekonomika	7	12(21); 13(5); 14(1), (4); 15(5), (8); 16(5)
EU ve světě	2	21(1), (3)
Hodnoty	3	25(4); 27(4); 29(5)
Digitální transformace	2	32(1), (2)
Demokracie	10	37(1), (6); 38(2), (4); 39(1), (3), (6), (7); 40(2), (3)
Migrace	0	--
Vzdělávání	3	46(1); 48(2), (3)

PŘÍLOHA

AKTUÁLNÍ STAV TEMATICKÝCH SEKČÍ KONFERENCE

- 1) *Klima*
- 2) *Zdraví*
- 3) *Ekonomika*
- 4) *EU ve světě*
- 5) *Hodnoty*
- 6) *Digitální transformace*
- 7) *Demokracie*
- 8) *Migrace*
- 9) *Vzdělávání*

1) KLIMA

(„Změna klimatu a životní prostředí“)

Přehled následných opatření: Pokud jde o KLIMA, přijalo plenární zasedání konference 7 návrhů, které jsou rozděleny do 57 opatření. Jednotlivé návrhy se zaměřují na ochranu klimatu a biologické rozmanitosti, podporu biopotravin a dobrých životních podmínek zvířat, potravinové zabezpečení, urychlení ekologické transformace – zejména pokud jde o dodávky energie a dopravu – a řešení jejích sociálních nákladů.

Opatření na toto téma jsou realizována ve vysoké míře: z 57 opatření, která konference v této oblasti přijala, jich bylo řešeno 51 (89 %). Pět opatření v oblasti KLIMATU jsou navíc těmi, která se ze všech opatření řeší nejvíce, tj. v návaznosti na ně byl přijat nejvyšší počet iniciativ. Přibližně 60 % prováděcích iniciativ je legislativní povahy a většina postupů již byla dokončena. Některé klíčové spisy však zůstávají nedokončeny, například reforma pravidel týkajících se pesticidů.

Konkrétní opatření konference: Opatření vzešlá z konference, která se tematicky nejlépe kryjí s politickou agendou EU, se soustředí na ekologickou transformaci, zemědělství, obnovitelné zdroje energie a oběhové hospodářství. Celých 13 iniciativ reagovalo na výzvu občanů k dokončení a pokud možno urychlení ekologické transformace, zejména prostřednictvím investic do projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti, s cílem snížit vnější závislost (3(1)) a 3(3)). Dalších 14 prováděcích iniciativ se týkalo ochrany vodních zdrojů a boje proti znečištění řek a oceánů (2(7)). Devět iniciativ se vedle toho zabývalo například opatřením, jehož cílem je zajistit, aby se koncept zelené a modré ekonomiky přenesl do popředí, a to podporou účinného zemědělství a rybolovu šetrných ke klimatu a zároveň zaručením produktivity a potravinového zabezpečení (1(1)), jakož i přísnějšími a harmonizovanými výrobními normami v rámci EU a transparentním systémem označování všech prodávaných výrobků pomocí digitálního pasu výrobku (5(1)).

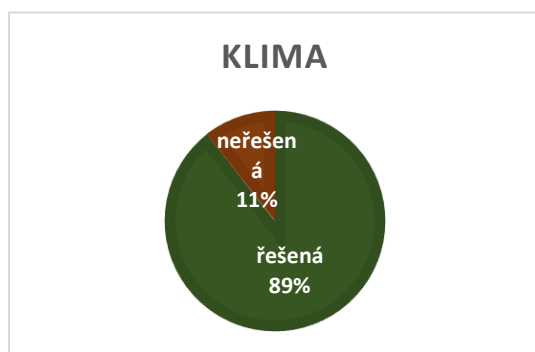
Pro srovnání **nebylo řešeno pouze šest z 57 (11 %) opatření**, což je ve srovnání s jinými tématy nízké procento. K neřešeným tématům patří zavedení povinných filtrů CO₂ (3(7)) a úplné ukončení dotací na fosilní paliva po uplynutí přechodného období (3(10)), omezení reklamy na výrobky poškozující životní prostředí (5(12)), společná charta EU o otázkách životního prostředí (6(4)), produkce potravin a biologická rozmanitost jako součást vzdělávání (6(7)) a podpora vegetariánského stravování (6(8)).

Změna Smluv: Jedno opatření v oblasti KLIMATU vyžaduje k plnému provedení revizi Smluv. Opatření 6(6) navrhuje mimo jiné zvážit zavedení povinného předmětu „biologická rozmanitost“ ve školách. Ačkoli tato výzva nebyla řešena, další části dotyčného opatření týkající se „zvyšování povědomí“ a „vzdělávání v oblasti potravin a biologické rozmanitosti“ jsou do určité míry zahrnuty v „doporučení Rady o učení v zájmu ekologické transformace a udržitelného rozvoje“.

Řešená vs. neřešená opatření CoFE

51/57 řešených opatření

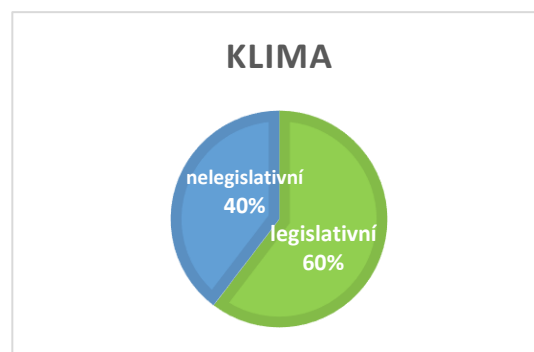
6/57 neřešených opatření

Legislativní vs. nelegislativní iniciativy

67/111 legislativních iniciativ

44/111 nelegislativních iniciativ

MÍRA DOKONČENÝCH PROVÁDĚCÍCH INICIATIV

2) ZDRAVÍ

Přehled následných opatření: Na téma ZDRAVÍ přijalo plenárním zasedání konference čtyři návrhy rozdělené do 24 opatření. Návrhy se zaměřují na podporu zdravých potravin a životního stylu, posílení systému zdravotní péče, širší chápání zdraví a rovný přístup ke zdravotní péči pro všechny, a to dalším rozvíjením a využíváním evropské zdravotní unie. Přijatá opatření obecně požadují „více Evropy“ v oblasti zdraví a zohledňují i výzvu ke koordinovanějším celounijním opatřením v reakci na výzvy spojené s pandemií COVID-19.

ZDRAVÍ je aktivním tématem s relativně vysokou mírou návazných opatření: z 24 opatření jich bylo řešeno 17 (71 %). Je třeba poznamenat, že vzhledem k omezeným pravomocem EU v této oblasti je 16 z 36 prováděcích iniciativ (44 %) legislativní povahy a pouze 17 % postupů nebylo dosud dokončeno. Evropští normotvůrci tak zohlednili výzvu v rámci opatření 10(3), tedy „posílit evropskou zdravotní unii s využitím plného potenciálu stávajícího rámce“.

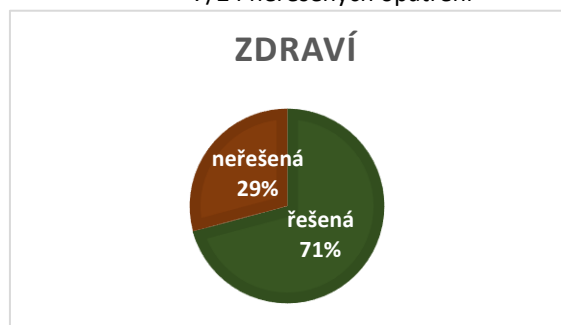
Konkrétní opatření konference: Opatřením v oblasti ZDRAVÍ, které bylo řešeno nejvíce, je opatření 8(3) (10krát). Cílem jeho první věty je „zajištění strategické autonomie na úrovni EU s cílem zabránit závislosti na třetích zemích, pokud jde o léčivé přípravky (zejména účinné látky) a zdravotnické prostředky (včetně surovin); zejména by měl být na úrovni EU vytvořen seznam základních a prioritních, ale také inovativních léčivých přípravků a léčebných postupů (jako jsou biotechnologická řešení), a to na základě stávajících evropských agentur a úřadu HERA, aby byla zaručena jejich dostupnost pro občany. Zvážit organizaci koordinovaného strategického vytváření zásob v celé EU. S cílem dosáhnout nezbytné koordinované a dlouhodobé činnosti na úrovni Unie zahrnout zdraví a zdravotní péči do sdílených pravomocí EU a členských států EU změnou článku 4 SFEU.“ Tato část je řešena často, což ovšem neplatí pro druhou větu, která požaduje, aby zdraví patřilo mezi sdílené pravomoci. To ale vyžaduje změnu Smluv.

Téměř třetina, tj. 7 z 24 (29 %) opatření vzešlá z konference v oblasti ZDRAVÍ, zůstává neřešena, včetně větších podpory zdravých potravin ve veřejných zařízeních (7(4)), investic do systémů zdravotní péče (8(5)), vypracování standardního vzdělávacího programu EU týkajícího se zdravého životního stylu, který bude zahrnovat i sexuální výchovu (9(2)), a rozvoje kurzů první pomoci pro všechny občany zdarma (9(3)). Další opatření se týkají rozšíření iniciativy „týden zdraví“, počínaje rokem duševního zdraví (9(4)) (ačkoli Komise přijala „novou strategii pro duševní zdraví“), zajištění cenové dostupnosti péče, zejména zubní péče (10(5)), a podpory bezplatné zubní péče pro děti (10(7)).

Změna Smluv: Tři z opatření konference v oblasti ZDRAVÍ (8(3), 10(1), 10(3)) by pro plné provedení vyžadovala změnu Smluv. Tato opatření požadují „společné minimální normy v oblasti zdravotní péče“ a související financování (10(1)) a zahrnutí zdraví a zdravotní péče mezi sdílené pravomoci EU a členských států EU změnou článku 4 SFEU (8(3), 10(3)-druhá část).

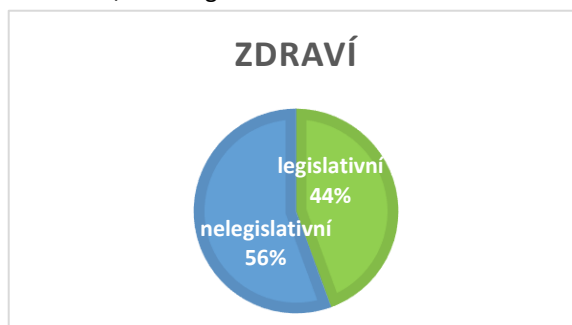
Řešená vs. neřešená opatření CoFE

17/24 řešených opatření
7/24 neřešených opatření

Legislativní vs. nelegislativní opatření

16/36 legislativních iniciativ
20/36 nelegislativních iniciativ

MÍRA DOKONČENÝCH PROVÁDĚČÍCH INICIATIV

3) EKONOMIKA

(„Silnější ekonomika, sociální spravedlnost a pracovní místa“)

Přehled následných opatření: EKONOMIKA je tématem, v souvislosti s nímž přijala konference největší počet opatření: 60 opatření rozdělených do 6 návrhů. Návrhy se zaměřují na udržitelný růst a inovace; posílení konkurenceschopnosti EU a prohloubení jednotného trhu, jakož i na trhy práce podporující začlenění, silnější sociální politiky (zejména prostřednictvím provádění evropského pilíře sociálních práv) a demografickou transformaci. Závěrečná část je věnována fiskálním a daňovým politikám.

EKONOMIKA má vysokou míru následných opatření, která činí 92 %: bylo přijato 153 prováděcích iniciativ a řešeno 55 jejich opatření.

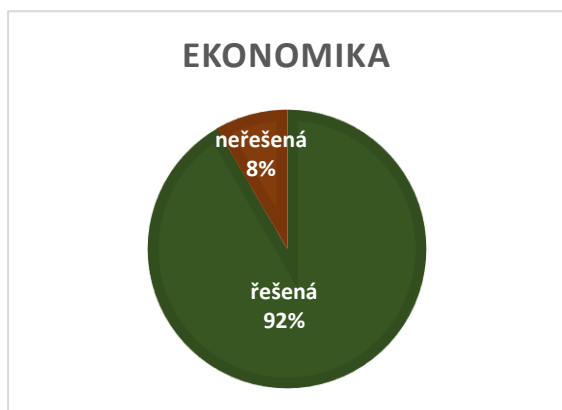
Konkrétní opatření konference: Není překvapivé, že do této sekce spadá hned několik nejvíce řešených opatření konference, což odráží určité překrývání obav občanů a politické reakce EU na ruskou invazi na Ukrajinu a související otázky dodávek a bezpečnosti. Patří mezi ně např. různá opatření ke snížení závislosti EU na zahraničních subjektech v hospodářsky strategických odvětvích (17(1), (3) a (7)), zejména pokud jde o energetiku (11(7), 18(2)). **Nejčastěji řešeným opatřením konference je opatření 11(1)** na podporu ekologičtějších výrobních procesů poskytováním negativních a pozitivních pobídek a zvýšením místní produkce a spotřeby. To je součástí 26 různých prováděcích iniciativ. Opatření 12(12) zabývající se bezpečností dodávek, zejména diverzifikací zdrojů vstupů a zvýšením výroby klíčového zboží v Evropě, pokud jde o zdravotnictví, potraviny, energetiku, obranu a dopravu, se odráží ve 21 iniciativách.

V rámci tématu EKONOMIKA nebylo řešeno pouze několik opatření. Patří mezi ně povinná „kontrola konkurenceschopnosti EU“ (12(21)) a – v rámci „silnějších sociálních politik“ – některé abstraktnější výzvy k tomu, aby nebyla ohrožena sociální práva (14(2)), umožnění přístupu ke zdravotnickým službám všem osobám mladším 16 let v celé EU (14(4)) a sdílené náklady na bydlení (14 (5)).

Změna Smluv: Sedm opatření přijatých v rámci tématu EKONOMIKA vyžaduje k plnému provedení změnu Smluv. Opatření 12(21) týkající se povinných kontrol konkurenceschopnosti a zřízení „subjektu pro konkurenceschopnost“ a 14(4) o poskytování přístupu ke zdravotnickým službám v celé EU všem osobám mladším 16 let v případě, že tyto služby nejsou ve vnitrostátním kontextu dostupné. Další opatření byla řešena pouze v těch částech, které nevyžadují změnu Smluv, jako je opatření 13(5) o doplnění „protokolu o sociálním pokroku do Smluv“ nebo 15(8) o „zajištění vhodné sociální a zdravotní péče starším osobám“, které zůstávají v pravomoci členských států.

Řešená vs. neřešená opatření CoFE

55/60 řešených opatření
5/60 neřešených opatření

Legislativní vs. nelegislativní iniciativy

95/153 legislativních iniciativ
58/153 nelegislativních iniciativ

MÍRA DOKONČENÝCH PROVÁDĚCÍCH INICIATIV

4) EU VE SVĚTĚ

Přehled následných opatření: Téma EU VE SVĚTĚ zahrnuje celkem **48 opatření rozdělených do 8 návrhů**. Tato opatření se zabývají širokou škálou otázek týkajících se zahraničních věcí, mezinárodního obchodu a bezpečnosti a obrany. V oblasti zahraničních věcí se řeší závislost na třetích zemích a navrhuje se změny v rozhodovacím procesu EU, jako je hlasování kvalifikovanou většinou a posílení úlohy vysokého představitele. V oblasti obrany a bezpečnosti návrhy zahrnují podporu dialogu a zaručení míru, například zřízením ozbrojených sil EU, které mají být použity pro sebeobranu a předjímání hrozeb vojenských akcí. Pokud jde o obchod, navrhuje se diverzifikace dodavatelských řetězců s cílem posílit autonomii Evropy v klíčových odvětvích, jakož i stanovení vysokých etických a environmentálních norem v obchodních dohodách.

Přibližně polovina prováděcích iniciativ v této oblasti má legislativní povahu. To lze považovat za vysokou míru, pokud jde o zahraniční věci, kterou lze vysvětlit tím, že v rámci dotyčného tématu byl přijat velký počet iniciativ v digitální oblasti a v oblasti energetiky a změny klimatu. V době vypracování této zprávy nebyly některé postupy dokončeny, v důsledku čehož **21 % iniciativ stále probíhá**. Nelegislativní polovina iniciativ sestává převážně ze společných sdělení, která stanoví konkrétní zastřešující odvětvové strategie.

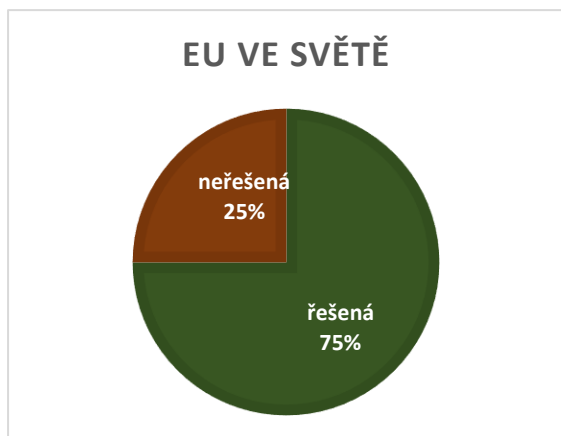
Konkrétní opatření konference: Téma EU VE SVĚTĚ je se svými **75 % řešených opatření** jednou z oblastí konference, v souvislosti s níž bylo uskutečněno nejvíce opatření. Řešená opatření navrhuje většinou zlepšení, pokud jde o energetickou závislost, bezpečnost dodávek, propojení zahraničního obchodu s environmentálními a etickými otázkami a obecné obchodní politiky. Opatření, kterými se konference nezabývala, se většinou týkají změn v rozhodovacím procesu (hlasování kvalifikovanou většinou v zahraniční politice a vysoký představitel), vztahů s občany (transparentnost, účast) a vzdělávání.

Některá **neřešená opatření** jsou abstraktní povahy, např. plná podpora „občanům, kteří se rozhodnou zapojit se do [...] organizované občanské společnosti“ (22(3)), což komplikuje propojení s iniciativami. Na jiná opatření, jako například „ratifikovat nedávno uzavřené obchodní dohody“ (21(5)), se nevztahují následná opatření na úrovni EU, ale opatření členských států.

Změna Smluv: Dvě opatření vyžadují změnu Smluv, konkrétně požadavek, aby „SZBP podléhala hlasování kvalifikovanou většinou“ (21(1)), a „posílení úlohy vysokého představitele“ (21(3)). Je zřejmé, že obě tato opatření stále nejsou řešena.

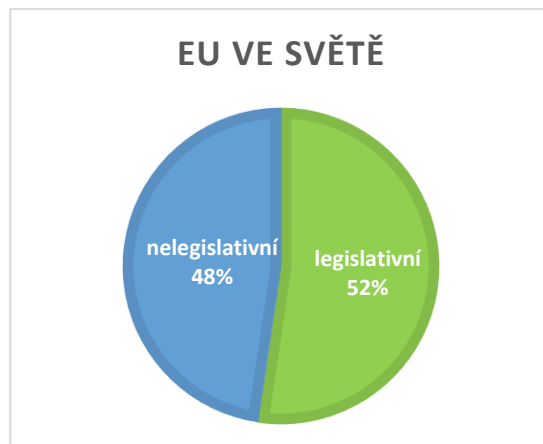
Řešená vs. neřešená opatření CoFE

36/48 řešených opatření
12/48 neřešených opatření

Legislativní vs. nelegislativní iniciativy

45/86 legislativních iniciativ
41/86 nelegislativních iniciativ

MÍRA DOKONČENÝCH PROVÁDĚCÍCH INICIATIV

5) HODNOTY

(„Hodnoty a práva, právní stát, bezpečnost“)

Přehled následných opatření: Téma HODNOTY zahrnuje velmi rozmanitou škálu 6 návrhů, které jsou rozděleny do 24 opatření. Tato opatření se týkají právního státu, demokratických hodnot a evropské identity, ochrany údajů, médií, falešných zpráv a kybernetické bezpečnosti, boje proti diskriminaci, rovnosti a kvality života a práv zvířat a zemědělství.

Právní předpisy hrají v této oblasti významnou úlohu: 19 z 31 opatření má legislativní povahu (61 %), zbývajících 12 je nelegislativní povahy (39 %). Kromě toho bylo 71 % legislativních opatření dokončeno, přičemž u 29 % je zapotřebí další pokrok.

Konkrétní opatření konference: Několik opatření zůstává neřešeno, což odhaluje klíčová témata, která si podle občanů zaslouží větší pozornost. Patří mezi ně posílení uplatňování hodnot EU a Listiny základních práv EU (25(1), (3), (4)), právní předpisy o ochraně údajů se zaměřením na nezletilé osoby (26(3), (4)), vytvoření orgánu EU pověřeného řešením dezinformací a ověřováním faktů (27(3)) a stanovení finančních pokut za dopad na životní prostředí (30(2)).

Změna Smluv: U tří opatření byla pro plné provedení vyhodnocena potřeba změny Smluv (25(4), 27(4) a 29(5)). Dvě z těchto opatření (27(4) a 29(5)) jsou označena jako pouze „částečně řešená“. Vyžadují, aby byly zavedeny povinné politiky a normy týkající se podpory mediální gramotnosti občanů a povědomí o dezinformacích a neúmyslném šíření falešných zpráv, mimo jiné prostřednictvím povinných kurzů ve školách. Druhé uvedené opatření vyzývá k otevření cenově dostupných mateřských škol, a to jak ve veřejném, tak v soukromém sektoru, a k zavedení bezplatné péče o děti pro potřebné.

Cílem neřešeného opatření 25(4) je posílit režim právního státu, přičemž by měly být „zváženy veškeré nezbytné právní možnosti, včetně změn Smluv, aby bylo možné trestat porušování zásad právního státu“.

Řešená vs. neřešená opatření CoFE

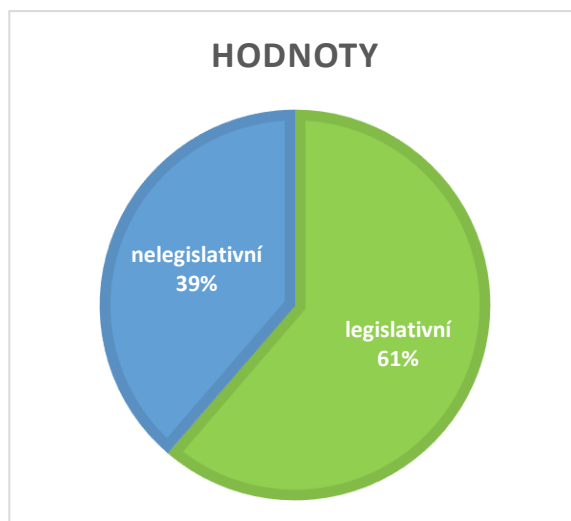
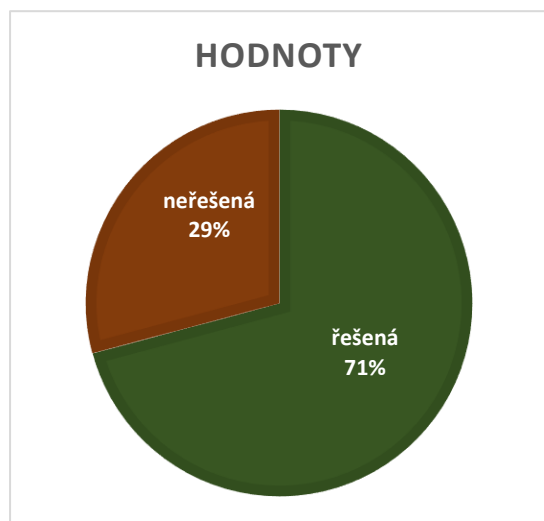
17/24 řešených opatření

7/24 neřešených opatření

Legislativní vs. nelegislativní iniciativy

19/31 legislativních iniciativ

12/31 nelegislativních iniciativ

MÍRA DOKONČENÝCH PROVÁDĚCÍCH INICIATIV

6) DIGITÁLNÍ OBLAST („Digitální transformace“)

Přehled následných opatření: Pokud jde o DIGITÁLNÍ TRANSFORMACI, schválilo plenární zasedání konference 5 návrhů s celkem 40 opatřeními. Návrhy se zaměřují na zajištění přístupu občanů k digitální infrastruktuře a dovednostem v zájmu úspěšné digitální transformace. Digitální společnost by rovněž měla být bezpečná, důvěryhodná a měla by zajistit vysokou úroveň ochrany údajů. Dále je kladen důraz na digitální inovace a na způsob, kterým by mohly přispět k posílení sociálního a udržitelného hospodářství.

Opatření konference jsou řešena prostřednictvím 66 prováděcích iniciativ, z nichž 62 % tvoří legislativní iniciativy. Míra dokončení je velmi vysoká - 85 % iniciativ bylo dokončeno a několik návrhů ze zbývajících 15 % se dokončení blíží.

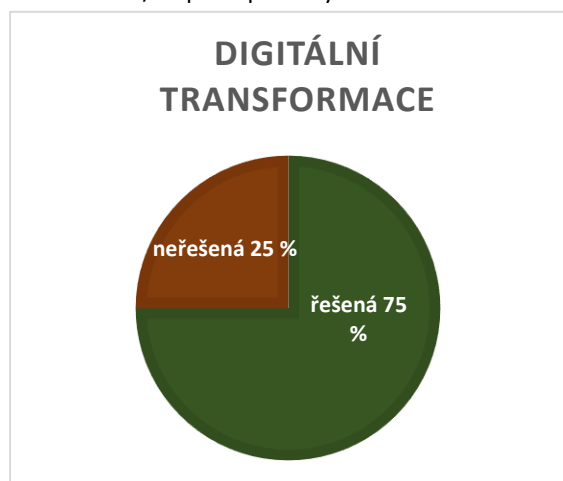
Konkrétní opatření konference: V této oblasti bylo řešeno přibližně 75 % opatření, což znamená, že DIGITÁLNÍ TRANSFORMACE odpovídá průměru konference. Mezi nejvíce řešená opatření patří opatření 31(1) týkající se investic do vysoce kvalitní infrastruktury a opatření 35(7) týkající se budování infrastruktury na základě evropských hodnot. Důraz není kladen pouze na zlepšování digitální infrastruktury, ale je také doporučováno, aby byly zohledněny evropské hodnoty a veškerá související rizika, například ve vzdělávání nebo v pracovním prostředí. Obecným cílem je vytvořit dobře regulované, inkluzivní digitální prostředí, které je však i nadále otevřené, konkurenceschopné a inovativní.

Zbývá 10 neřešených opatření (opatření (32(6); 33(6); 34(4), (5), (6), (8); 35(2), (4), (5), (11)). Jedná se o relativně specifická opatření na rozvoj a podporu digitálních platforem, další iniciativy v oblasti ochrany údajů a další úsilí v oblasti digitalizace. Ačkoli tato opatření nejsou řešena, možná z důvodu jejich specifické nebo naopak abstraktní povahy, zdá se, že obecně se tyto oblasti politiky řeší a v některých případech se na ně vztahují jiná podobná opatření konference.

Změna Smluv: Dvě opatření vyžadují změny Smluv, aby tak mohla být plně provedena (opatření 32(1) a 32(2)). Obě doporučují určitou formu harmonizace školních osnov a výuky dovedností, což vyžaduje změnu Smluv. Výše uvedené iniciativy řešily jiné prvky, které změnu Smluv nevyžadují.

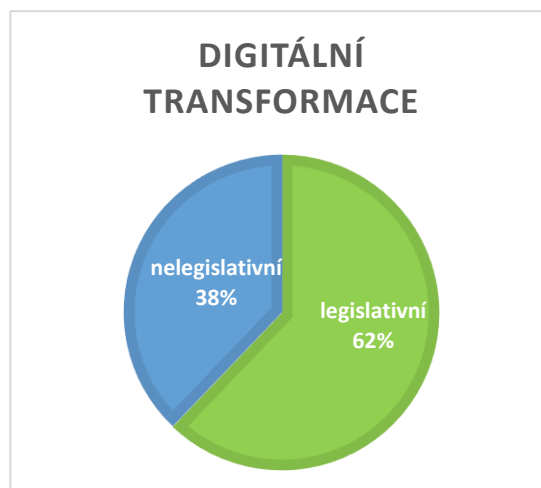
Řešená vs. neřešená opatření CoFE

30/40 postupů bylo dokončeno
10/40 postupů nebylo dokončeno

Legislativní vs. nelegislativní iniciativy

41/66 legislativní iniciativy
25/66 nelegislativní iniciativy

MÍRA DOKONČENÍ PROVÁDĚCÍCH INICIATIV

7) DEMOKRACIE („Evropská demokracie“)

Přehled následných opatření: Plenární zasedání konference schválilo **5 návrhů v tematické sekci DEMOKRACIE, které zahrnují celkem 33 opatření**. Ta se týkají čtyř hlavních cílů: zlepšení informovanosti občanů, jejich účasti a zapojení mládeže; posílení evropské identity a přístupnosti evropských institucí; podpory demokracie, volebních procesů a subsidiarity a reformy rozhodovacích mechanismů EU.

Z 33 opatření Konference o budoucnosti Evropy bylo vyřešeno 13 (39 %). 20 opatření zatím nebylo řešeno (61 %). V důsledku toho je DEMOKRACIE oblastí s nejmenší mírou řešených opatření v rámci celé konference. Z 16 příslušných prováděcích iniciativ je 63 % nelegislativních a 37 % legislativních. Zatímco počet realizovaných iniciativ je jen malý, vykazuje dobrou míru dokončení, kdy 13 iniciativ (81 %) bylo dokončeno a zbývají pouze tři nedokončené iniciativy.

Konkrétní opatření konference: Některá neřešená opatření se týkají témat souvisejících s transparentností, jako je např. zapojení občanů prostřednictvím on-line platformy a větší transparentnost a standardizace vzdělávání ve všech členských státech. Další soubor neřešených opatření má za cíl umožnit větší účast prostřednictvím stálých shromáždění občanů, posílit zapojení mladých lidí a úlohu občanské společnosti při rozhodování, zavést referenda v celé EU a přejmenovat orgány EU s cílem zvýšit jejich přístupnost pro občany. Další soubor opatření se zaměřuje na evropské politické struktury, včetně posílení evropské identity a rozhodovacích kapacit, zahájení diskusí o evropské ústavě a řešení otázek subsidiarity.

Změna Smluv: Celkem **10 opatření v tematické sekci DEMOKRACIE bylo označeno za opatření, která k plnému provedení vyžadují změny Smluv:** (opatření 37(1), 37(6), 38(2), 38(4), 39(1), 39(3), 39(6), 39(7), 40(2), 40(3)). Vzniká tak jasná mezera v opatřeních navazujících na konferenci; většina neřešených opatření v rámci tohoto tématu vyžaduje změny Smluv. Některá z těchto opatření požadují, aby měl Evropský parlament více práv, včetně práva podnětu, práva rozhodovat o rozpočtu EU a práva zahájit celounijní referendum. Další opatření navrhuje přímou volbu předsedy Komise občany nebo prostřednictvím systému vedoucích kandidátů a změnu v rozhodovacím procesu, aby jakožto obecné pravidlo bylo namísto jednomyslného hlasování používáno hlasování kvalifikovanou většinou. **Návrh 39 je výjimečný** v tom, že všech sedm příslušných opatření týkajících se rozhodování v orgánech EU zůstává nevyřešeno.

Řešená vs. neřešená opatření CoFE

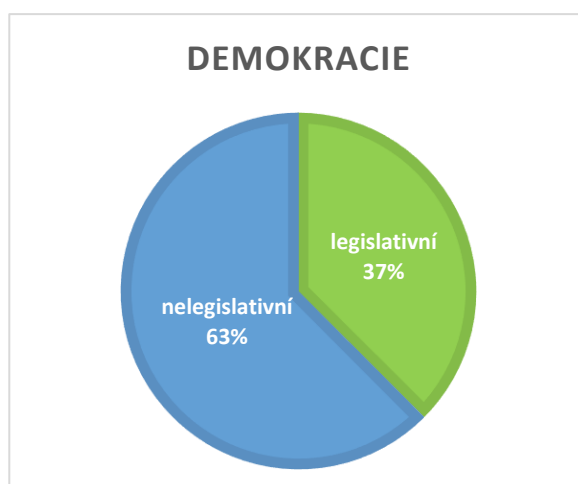
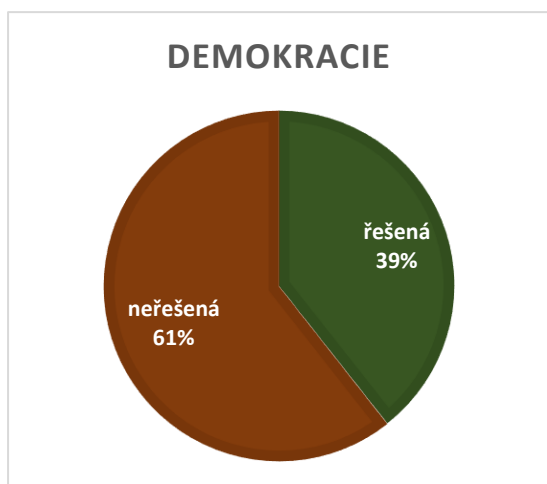
13/33 řešených opatření

20/33 neřešených opatření

Legislativní vs. nelegislativní opatření

6/16 legislativních iniciativ

10/16 nelegislativních iniciativ

MÍRA DOKONČENÍ PROVÁDĚCÍCH INICIATIV

8) MIGRACE

Přehled následných opatření: Pokud jde o téma **MIGRACE**, plenární zasedání konference schválilo **5 návrhů s celkem 16 opatřeními**. Tyto návrhy a opatření se týkají tří klíčových oblastí: legální migrace, nelegální migrace a azylu a integrace. Přestože se migrace v posledních letech ukázala jako jedna z nejkontroverznějšších politických oblastí Unie (nebo možná právě kvůli této skutečnosti), je výsledkem konference ambiciózní společný evropský program v této oblasti.

Na 11 z 16 opatření konference (69 %) navazovaly konkrétní prováděcí iniciativy, což znamená, že tematická sekce MIGRACE je po VZDĚLÁVÁNÍ a DEMOKRACII sekci s nejmenší mírou řešených opatření. 17 z 23 prováděcích iniciativ bylo dokončeno (74 %), zbývajících 6 iniciativ (26 %) dosud nebylo dokončeno.

Konkrétní opatření konference: V nedávné době (v květnu 2024) byla jako nedílná součást **Nového paktu o migraci a azylu z roku 2020** přijata řada iniciativ. Nová nařízení o azylu a o řízení migrace a azylovém řízení spolu se směrnicí o podmínkách přijímání řeší velký počet opatření konference.

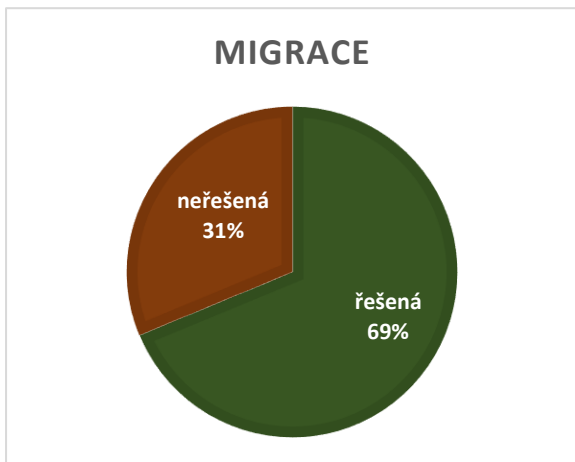
5 opatření (31 %) zůstává neřešeno. Nejvíce neřešených opatření se vyskytuje zejména v těchto otázkách: sbližování pracovních podmínek (opatření 41(4)); poskytování lepších informací o migraci občanům EU (opatření 41(5)); přidělení dodatečných zdrojů Agentuře EU pro azyl (opatření 44(5)); zavedení programů odborné přípravy pro uprchlíky členskými státy (opatření 45(1)) a usnadnění přístupu na trh práce pro žadatele o azyl s příslušnou kvalifikací (opatření 45(2)).

Změna Smluv: U žádného z opatření v rámci tématu MIGRACE nebyl požadavek na změnu Smluv.

Řešená vs. neřešená opatření CoFE

11/16 řešených opatření

5/16 neřešených opatření

Legislativní vs. nelegislativní iniciativy

16/23 legislativní iniciativy

7/23 nelegislativní iniciativy

MÍRA DOKONČENÍ PROVÁDĚCÍCH INICIATIV

9) VZDĚLÁVÁNÍ („Vzdělávání, kultura, mládež a sport“)

Přehled následných opatření: VZDĚLÁVÁNÍ zahrnuje 4 návrhy s 24 opatřeními: Jedná se o oblast s nejnižší mírou následných činností. Bylo zahájeno pouze 25 postupů a mnohá opatření jsou i nadále neřešena, a to především u tří stejných návrhů. (Otázky týkající se evropské mládeže, Kultura a výměny, Sport) **Pokud jde o činnosti podniknuté na základě návrhu týkajícího se vzdělávání, ve většině případů se jedná o nelegislativní iniciativy (84 %).** Proto, možná i v důsledku menšího počtu legislativních postupů, bylo v tematické sekci VZDĚLÁVÁNÍ dosaženo velmi dobré míry dokončení, která činí 92 %.

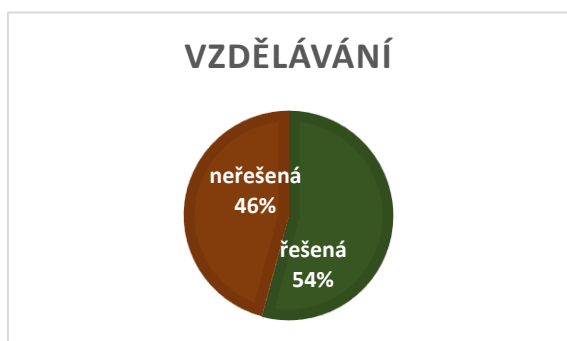
Konkrétní opatření konference: Opatření 46(2) mezi ostatními vyniká. Toto opatření bylo často řešeno a jeho cílem je do roku 2025 vytvořit inkluzivní Evropský prostor vzdělávání, v jehož rámci budou mít všichni občané rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání. Zaměřuje se na složky formálního vzdělávání a celoživotního učení (např. občanská výchova, hodnoty a historie EU; digitální dovednosti, STEAM, podnikání a výzkum; kritické myšlení a mediální povědomí, sociální dovednosti a boj proti šikaně a rasismu; environmentální udržitelnost a zdraví a povinný předmět týkající se biologické rozmanitosti). Různé aspekty tohoto návrhu byly provedeny prostřednictvím nezávazných strategií a praktických nástrojů, např. balíčku opatření v oblasti mobility talentů, doporučení týkajících se digitálního vzdělávání, evropské spolupráce v oblasti vysokoškolského vzdělávání a učení v zájmu environmentální udržitelnosti, vytvoření portálu Evropského prostoru vzdělávání, expertní skupiny pro dobré životní podmínky ve škole a „Evropského roku dovedností“ (2023).

To je v kontrastu s 11 neřešenými opatřeními konference, která se týkají tří ze čtyř návrhů. Zaprvé, **otázky mládeže** (volební věková hranice 16 let pro volby do Evropského parlamentu (opatření 47(2)); pozorovací návštěvy v pracovním prostředí pro středoškolské studenty (opatření 47(3)); financování posílených evropských systému záruk pro mladé lidi (opatření 47(4)); životní úroveň mladých lidí, včetně přístupu k sociální ochraně a bydlení (opatření 47(6))). Zadruhé, v oblasti **kultura a výměny** podporovat mnohojazyčnost, včetně povinných kurzů druhého jazyka (opatření 48(2)); stanovit datum 9. května jako společný evropský svátek (opatření 48(3)) a zajistit ochranu kulturních pracovníků na úrovni EU (opatření 48(5)). Zatřetí, opatření na podporu **sportu** jako nástroje evropské politiky v oblasti hodnot, kultury a vzdělávání se ukázala být těmi, která skutečně upoutala pozornost občanů, ale ani tato opatření nebyla řešena. To zahrnuje důraz na hodnoty prostřednictvím provozování sportu ve vzdělávání (opatření 49(1)), zahrnutí sportovních aktivit do výměnných programů na úrovni EU (opatření 49(3)); zlepšení místních a tradičních sportů (opatření 49(4)) a podpora prezentace evropské identity na sportovních akcích atd. (opatření 49(5)).

Změna Smluv: Tři opatření vyžadují případné změny Smluv. Opatření 46(1), 48(2) a 48(3) vyžadují sdílené pravomoci v oblasti vzdělávání, řadu různých minimálních standardů vzdělávání v celé EU a vyhlášení svátku Den Evropy 9. května; žádné z těchto opatření nebylo dosud řešeno. Mimoto se celá řada prvků v rámci jiných témat, které vyžadují změnu Smluv, týká zavedení společných vzdělávacích programů, např. v oblasti biologické rozmanitosti.

Řešená vs. neřešená opatření CoFE

13/24 řešených opatření
11/24 neřešených opatření

Legislativní vs. nelegislativní iniciativy

4/25 legislativní iniciativy
21/25 nelegislativní iniciativy

MÍRA DOKONČENÍ PROVÁDĚČÍCH INICIATIV

